Sfântul cuvios Ioan Scărarul despre fericita rugăciune

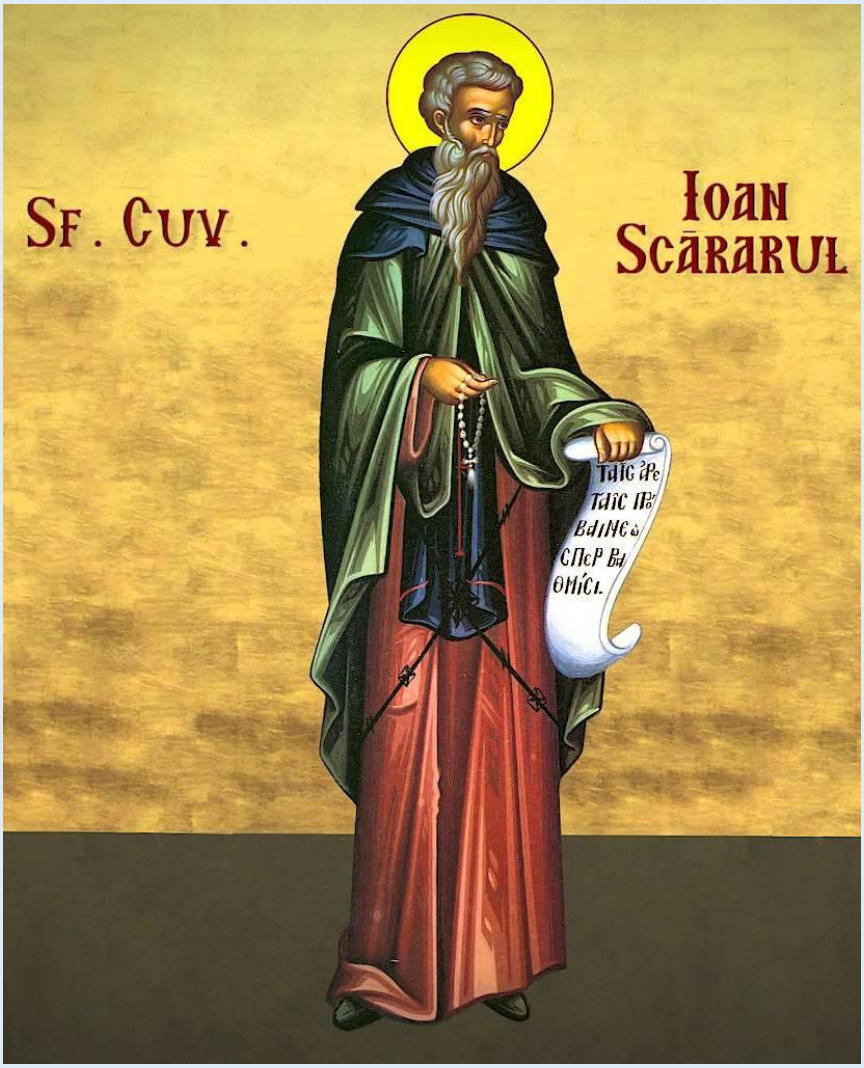

Scara dumnezeiescului urcuş:

https://www.academia.edu/42626054/Sf%C3%A2ntul_Ioan_Sc%C4%83rarul_Scara_dumnezeiescului_urcu%C5%9F

https://archive.org/details/scara-editare

https://www.slideshare.net/steaemy1/sfntul-ioan-scrarul-scara-dumnezeiescului-urcu/steaemy1/sfntul-ioan-scrarul-scara-dumnezeiescului-urcu

***

Materiale despre Sfântul cuvios Ioan Scărarul:

https://independent.academia.edu/emystea/Sf.%20cuv.%20Ioan%20Sc%C4%83rarul

https://archive.org/details/@steaemy?query=Ioan+Sc%C4%83rarul

&&&

1) ***Rugăciunea este după însuşirea ei, însoţirea şi unirea omului şi a lui Dumnezeu; iar după lucrare, susţinătoarea lumii.***

- *Este împăcare a lui Dumnezeu;*
- *maica lacrimilor şi fiica lor;*
- *ispăşirea păcatelor;*
- *pod de trecere peste ispite;*
- *peretele din mijloc în faţa necazurilor;*
- *zdrobirea războaielor,*
- *lucrarea îngerilor,*
- *hrana tuturor fiinţelor netrupeşti,*
- *veselia ce va să vie,*
- *lucrarea fără margine,*
- *izvorul virtuţilor,*
- *pricinuitoarea harismelor (a darurilor),*
- *sporirea nevăzută,*
- *hrana sufletului,*
- *luminarea minţii,*
- *securea deznădejdii,*
- *dovedirea nădejdii,*
- *risipirea întristării,*
- *bogăţia călugărilor,*
- *vistieria sihaştrilor,*
- *micşorarea mâniei,*
- *oglinda înaintării,*
- *arătarea măsurilor,*
- *vădirea stării dinăuntru,*
- *descoperirea celor viitoare,*
- *semnul slavei.*

Rugăciunea este celui ce se roagă cu adevărat tribunal, dreptar şi scaun de judecată al Domnului, înaintea scaunului Judecăţii viitoare.

2) Ridicându-ne în picioare, să ascultăm pe această împărătească a virtuţilor strigând şi grăind cu glas înalt către noi: «Veniţi la mine toţi cei osteniţi şi împovăraţi şi eu vă voi odihni pe voi. Luaţi jugul meu asupra voastră şi veţi avea odihnă şi vindecare rănilor voastre. Că jugul meu este blând» (Mt. 11, 29) şi tămăduitor al unor mari greşeli.

3) Cei ce pornim ca să ne înfăţişăm înaintea împăratului şi să vorbim cu El, să nu facem drumul nepregătiţi, ca nu cumva văzându-ne de departe că nu avem arme şi haine cuvenite înfăţişării înaintea Lui, să poruncească slujitorilor şi dregătorilor Lui să ne lege şi să ne arunce departe de la faţa Lui, iar cererile noastre să le rupă şi să ni le azvârle în faţă.

4) Când porneşti să te înfăţişezi înaintea Domnului, să-ţi fie haina sufletului ţesută întreagă din firele, mai bine zis din zalele nepomenirii răului. Căci de nu, cu nimic nu te vei folosi. Să-ţi fie ţesătura cererii tale simplă, neîmpestriţată în chip felurit. Căci, cu un singur cuvânt, vameşul şi fiul risipitor l-au împăcat pe Dumnezeu cu ei.

5) Una este înfăţişarea celor ce se roagă, dar în acelaşi timp, felurită şi deosebită. Unii se înfăţişează ca unui Prieten şi Stăpân, aducându-I laudă şi cererea pentru alţii şi nu pentru ei. Alţii vin să ceară bogăţie şi slavă şi îndrăzneală mai multă; alţii, să se roage să fie desăvârşit izbăviţi de duşmanii lor. Unii cer să capete o oarecare dregătorie; alţii, desăvârşita scăpare de vreo datorie; alţii, eliberarea din închisoare; alţii, iertarea de niscai vinovăţii.

6) Înainte de toate să punem pe hârtia rugăciunii noastre o mulţumire sinceră. În al doilea rând, mărturisirea şi zdrobirea sufletului întru multă simţire. Apoi să facem cunoscut împăratului toată cererea noastră. Chipul mai înainte arătat al rugăciunii noastre e cel mai bun, precum s-a spus unui frate oarecare de către îngerul Domnului.

7) Dacă te-ai făcut vreodată vinovat faţă de judecătorul văzut, nu vei avea nevoie de alt chip în înfăţişarea rugăciunii tale, iar dacă nu te-ai înfăţişat nici tu vreodată şi n-ai văzut nici pe alţii cercetaţi, învaţă aceasta din rugămintea celor bolnavi în faţa doctorilor, când e să li se taie şi să li se ardă vreo rană.

8) Nu face pe deşteptul în cuvintele rugăciunii tale! Căci gânguritul simplu şi nemeşteşugit al copiilor a înduioşat pe Tatăl lor cel din ceruri.

9) Nu te porni la vorbărie, ca nu cumva prin căutarea cuvintelor să ţi se împrăştie mintea. Un cuvânt al vameşului a făcut pe Dumnezeu îndurător şi un cuvânt spus

cu credinţă a mântuit pe tâlhar. Multa vorbire în rugăciune pricinuieşte minţii năluciri şi împrăştiere. Iar un singur cuvânt o adună.

10) ***Când simţi dulceaţă sau străpungere în rugăciune, rămâi în acea stare. Căci atunci se află cu noi păzitorul care se roagă împreună cu noi.***

11) Nu fi îndrăzneţ, chiar dacă ai dobândit curăţia. Mai degrabă apropie-te întru multă smerită cugetare şi mai multă îndrăznire vei avea.
12) Chiar de ai urca toată scara virtuţilor, roagă-te pentru iertarea păcatelor, auzind pe Pavel care strigă că dintre păcătoşi «cel dintâi sunt eu» (I Tim. 1, 15).

13) Îndulcesc bucatele, untdelemnul şi sarea; inaripează rugăciunea, smerenia şi lacrima.

14) De te vei îmbrăca în toată blândeţea şi nemânierea, nu te vei obosi mult ca să slobozeşti mintea ta din robie.

15) Până ce n-am dobândit rugăciune vădită, ne asemănăm celor ce deprind pruncii la început să umble.

16) Luptă să ridici, mai bine zis să închizi cugetarea în cuvintele rugăciunii, iar dacă, slăbind pentru pruncia ei, cade, ridic-o iarăşi. Căci e proprie minţii nestatornicia, dar e propriu lui Dumnezeu s-o poată statornici.

17) De ai dobândit nevoinţa neîntreruptă, va veni în tine Cel ce, închizând între ţărmuri marea minţii, îi spune în rugăciune: vino până aici şi să nu treci de aici.

18) Nu poate fi legat duhul. Dar unde e Ziditorul duhului, toate se supun lui.

19) Dacă ai vedea vreodată Soarele, cum se cuvine, ai putea să şi vorbeşti cu El, după cuviinţă. Iar de nu, cum poţi să te apropii de El în chip nemincinos, odată ce nu-L vezi?

20) Începutul rugăciunii alungă, printr-un singur gând atacurile, de la începuturile lor; la mijlocul ei, cugetarea se statoriceşte în cele spuse şi gândite iar desăvârşirea ei este răpirea la Dumnezeu.

21) Alta este bucuria ce se naşte din rugăciune în cei ce petrec în obşte şi alta, cea care se iveşte în cei ce se roagă îndeletnicindu-se cu liniştirea. Cea dintâi e

amestecată poate cu închipuiri; cea de a doua se umple întreagă de smerită cugetare.

22) De deprinzi mintea să nu se depărteze niciodată, îţi va fi aproape chiar şi când te afli la masă. Iar dacă rătăceşte neîmpiedecată, nu va putea să rămână niciodată lângă tine.

23) Marele lucrător al mării şi desăvârşitei rugăciuni zice: «Voiesc să spun cinci cuvinte cu mintea mea» şi cele următoare (I Cor. 14, 19). Celor mai prunci cu duhul acest lucru le este străin. De aceea noi, ca nişte nedesăvârşiţi, căutăm felurimea şi cantitatea în rugăciune. Dar felul al doilea e pricinuitor al celui dintâi. Căci se spune: «Dă rugăciune curată celui ce se roagă» fără pregetare în chip întinat şi cu osteneală.

24) Altceva este întinăciunea rugăciunii şi altceva e pieirea ei şi altceva furarea şi altceva prihănirea ei. Întinăciunea ei este a sta înaintea lui Dumnezeu şi a năluci gânduri necuvenite; pieirea este a se robi de griji nefolositoare. Furarea este împrăştierea cugetării pe nesimţite; prihănirea este un atac oarecare ce se apropie de noi.

25) De nu suntem singuri în vremea stării la rugăciune, să dăm un chip lăuntric acestei stări. Iar de nu sunt de faţă slujitorii laudelor, să dăm şi înfăţişării din afară chipul rugăciunii. Căci în cei nedesăvârşiţi, de multe ori mintea ia chip comun cu cel al trupului.

26) Toţi, dar mai mult cei ce se duc la împăratul ca să primească iertarea datoriilor, au nevoie de o zdrobire negrăită.

27) De ne aflăm încă în închisoare, să urmăm lui Petru şi «să ne încingem cu şorţul» ascultării, să ne dezbrăcăm de nevoile noastre şi să ne apropiem, goi de acestea, de Domnul în rugăciune (sunt îmbinate Ioan 21, 18 şi Fapte 12, 8 n.tr.), cerând să se facă numai voia Lui. Şi atunci vei primi pe Dumnezeu de cârmaci al sufletului tău, ca să te cârmuiască fără primejdie.

28) Sculându-te din iubirea de lume şi de plăceri, aruncă grijile. Dezbracă-te de gânduri, leapădă-te de trup. Căci rugăciunea nu e nimic altceva decât înstrăinarea de lumea văzută şi nevăzută. ***«Că ce-mi este mie în cer?» (Ps. 72, 24).*** Nimic. ***«Şi ce am voit de la Tine pe pământ?» (Ibid.).*** Nimic, decât să mă lipesc de Tine neîmprăştiat în rugăciune. Unii doresc bogăţie, alţii slavă, alţii agoniseală. ***«Iar***

dorul meu este să mă lipesc de Tine, să-mi pun în Tine nădejdea» nepătimirii mele (Ps. 72, 27).

29) ***Credinţa înaripează rugăciunea. Căci fără ea nu se poate zbura la cer.***

30) Cei împătimiţi să cerem cu stăruinţă pe Domnul. Căci toţi cei neîmpătimiţi au înaintat la nepătimire din împătimire.

31) Deşi judecătorul nu se teme de Dumnezeu ca Dumnezeu, dar pentru că sufletul din el, văduvit prin păcat şi cădere, îi pricinuieşte supărări, îi face dreptate împotriva duşmanului lui, trupul şi a duhurilor care-1 războiesc (Lc. 18, 5).

32) Pe cei recunoscători, Bunul nostru Chivernisitor îi atrage prin împlinirea grabnică a cererii, spre dragostea Lui; dar sufletele nerecunoscătoare ale câinilor le face să şadă, din foamete şi din setea după împlinirea cererii lor, lângă El prin rugăciune. Căci câinele nerecunoscător, îndată ce primeşte pâinea, se depărtează de la cel ce i-a dat-o.

33) Nu zice că zăbovind mult timp în rugăciune, n-ai dobândit nimic, căci iată ai şi dobândit. Căci ce bine mai înalt este ca acela de a fi fost lipit de El şi de a fi stăruit neîntrerupt în unirea cu El?

34) Nu se teme cel osândit de executarea pedepsei lui, atâta cât se teme cel ce îngrijeşte de rugăciune, de starea la rugăciune. De aceea, de este cineva înţelept şi ager la minte, poate lepăda, gândindu-se la ea, toată defăimarea şi mânia şi grija şi ocupaţia şi necazul şi săturarea şi gândul şi ispita.

35) Pregăteşte-te pentru rugăciunea neîncetată din suflet spre ridicare la rugăciune şi vei înainta degrabă.

36) Am văzut pe unii care străluceau în ascultare şi se îngrijeau cu toată puterea de pomenirea lui Dumnezeu cu mintea, ridicându-se la rugăciune dintr-odată şi înălţându-se deasupra minţii lor degrabă şi vărsând şiroaie de lacrimi. Căci se pregătiseră prin cuvioasa ascultare.

37) Cântării împreună îi urmează robiri şi împrăştieri, dar nu se întâmplă aceasta cu rugăciunea cântată de unul singur. Căci pe aceasta o războieşte lenea, pe când celei dintâi îi ajută râvna.

38) ***Iubirea ostaşului faţă de împărat o arată războiul; iubirea călugărului faţă de Dumnezeu o arată vremea rugăciunii şi starea la rugăciune. Starea ta lăuntrică ţi-o arată rugăciunea. Căci teologii (cuvântătorii de Dumnezeu n.tr.) au socotit-o pe aceasta oglinda călugărului.***

39) Cel ce se îndeletniceşte cu vreun lucru, dacă venind ceasul rugăciunii continuă să se ocupe cu el, e de batjocură dracilor. Căci scopul furilor e să fure rugăciunea, ceas de ceas, de la noi.

40) Nu refuza, când ţi se cere să te rogi pentru un suflet, chiar dacă n-ai dobândit rugăciunea. Căci credinţa celui ce o cerea pe aceasta a mântuit de multe ori pe cel ce se roagă cu zdrobire de inimă. Nu te înălţa dacă te-ai rugat pentru altul şi ai fost ascultat. Căci credinţa lui a lucrat şi a izbutit.

41) Oricărui copil i se cere de învăţător în fiecare zi neîncetat să spună ceea ce a învăţat de la el. Oricărei minţi i se va cere cu dreptate în fiecare rugăciune puterea ce a primit-o de la Dumnezeu.

42) Când te rogi cu trezvie, eşti mai repede împins spre mânie. Căci acesta este scopul vrăjmaşilor . Să împlinim toată virtutea, dar mai mult rugăciunea, cu multă simţire. Dar sufletul se roagă întru simţire, când se ridică mai presus de mânie.

43) Numai cele agonisite cu multe cereri şi în timp îndelungat ne rămân statornice. Cel ce a câştigat pe Domnul, nu-şi mai spune sie în rugăciune scopul ei. Căci atunci Duhul Se roagă pentru el cu suspine negrăite (Rom. 8, 26).

44) Nu primi în rugăciune nici o nălucire a simţurilor, ca să nu suferi vreo ieşire din minţi.

45) Încredinţarea împlinirii oricărei cereri se iveşte chiar în rugăciune. Iar încredinţarea este izbăvirea de îndoială. Încredinţarea este vădirea neclintită a ceea ce nu este vădit.

46) Îngrijindu-te de rugăciune, fă-te foarte milostiv. Căci în ea călugării vor lua cele însutite. Iar ceea ce urmează se va spune în ceea ce urmează.

47) Venind foc în inimă, a înviat rugăciunea. Iar sculându-se aceasta şi înălţându-se la cer, s-a făcut coborârea focului în foişorul sufletului.

48) Spun unii că rugăciunea e mai mare decât aducerea aminte de moarte. Iar eu le laud ca pe două firi ale unui unic ipostas.

49) Calul încercat, cu cât înaintează, cu atât se înfierbântă şi sporeşte în alergare. Prin alergare înţeleg cântarea şi prin cal, mintea bărbătească. Aceasta adulmecă de departe războiul şi pregătită fiind, rămâne cu totul neclintită.

50) Urât lucru este să răpeşti apa de la gura însetatului. Dar mai urât este ca sufletul ce se roagă cu străpungere să se lipsească pe sine înainte de sfârşitul acesteia, de mult dorita stare la rugăciune.
51) Să nu sari (din rugăciune) până ce nu vei vedea focul şi apa încetând prin iconomie. Căci nu vei primi un timp ca acesta pentru iertarea păcatelor în toată viaţa ta . Cel ce a gustat rugăciunea şi şi-a întinat de multe ori mintea cu un cuvânt greşit din neatenţie, stând la rugăciune nu află, de obicei, pe Cel dorit.

52) Altceva este a supraveghea mai des inima şi altceva a conduce inima, prin mintea care stăpâneşte şi aduce, ca arhiereu, jertfe raţionale lui Hristos. Pe cei dintâi, cum zice unul din cei ce s-au împărtăşit de numele de teolog, venind focul cel sfânt şi mai presus de ceruri, îi arde pentru nedeplinătatea curăţiei; pe ceilalţi îi luminează, pentru măsura desăvârşirii la care au ajuns.

Căci Acelaşi se numeşte foc mistuitor şi lumină luminătoare. De aceea unii, ieşind din rugăciune, sunt ca unii ce ies dintr-un cuptor de foc, simţind ca o uşurare de o murdărie şi de cele materiale. Alţii sunt ca luminaţi de o lumină şi îmbrăcaţi în veşmântul smereniei şi al veseliei.

Iar cei ce ies din rugăciune neîmpărtăşiţi de aceste două lucrări, se roagă în chip trupesc, ca să nu spun iudaic. Dacă un trup ce se atinge de un alt trup, se preschimbă prin lucrarea aceluia, cum nu se va preschimba cel ce se atinge de Trupul lui Dumnezeu cu mâini nevinovate ?

53) Trebuie să privim la Prea bunul nostru împărat, cum privim la împăratul de pe pământ. Căci şi acesta dăruieşte darurile sale ostaşilor săi, uneori prin sine însuşi, alteori printr-un prieten, alteori printr-un slujitor şi alteori şi într-un chip neştiut. Deci aşa ne dăruieşte şi veşmântul smereniei, potrivit nouă.

54) Precum împăratul pământesc priveşte cu scârbă la cel ce stă în faţa lui dar îşi întoarce faţa de la el şi vorbeşte cu duşmanii stăpânului, aşa priveşte cu scârbă şi Domnul la cel ce stă înaintea Lui în rugăciune şi primeşte gânduri necurate.

55) Alungă cu arma pe câinele ce se apropie şi de câte ori se obrăzniceşte din nou, nu-1 îngădui!

56) ***Cere prin plâns; caută prin ascultare; bate prin îndelungă-răbdare! «Că cel ce cere (astfel) va lua şi cel ce caută va afla şi celui ce bate, i se va deschide» (Lc. 11, 10).*** Păzeşte-te să nu te rogi oricum pentru o femeie în rugăciunea ta, ca nu cumva să fii jefuit din partea dreaptă.

57) Nu căuta să mărturiseşti faptele trupeşti cu de-a amănuntul, aşa cum sunt, ca să nu te ispiteşti tu însuţi.
58) Să nu ţi se facă ţie vremea rugăciunii, vreme sau ceas al unor cugetări trebuincioase sau al unor lucruri duhovniceşti. Iar de nu, vei fi jefuit de ceea ce e mai bun.

59) Cel ce ţine neîncetat toiagul rugăciunii nu se poticneşte. Şi chiar de i s-ar întâmpla aceasta, nu va cădea de tot. Căci rugăciunea este stăpânitoarea bine-credincioasă de la Dumnezeu. Folosul ei se dovedeşte prin biruirea împiedicărilor drăceşti ce ni se întâmplă în timpul adunărilor (slujbelor de obşte n.tr.). Iar rodul ei, prin înfrângerea vrăjmaşului. «Că întru aceasta am cunoscut că m-ai voit pe mine, că nu se va bucura vrăjmaşul meu de mine» (în vremea războirii n.tr.) (Ps. 40, 11). «Strigat-am - zice psalmistul - din toată inima mea» (Ps. 118, 10), cu gura, cu sufletul şi cu duhul. Căci «unde sunt cei doi de pe urmă adunaţi, acolo e şi Dumnezeu în mijlocul lor» (Mt. 18, 20).

60) Nici cele trupeşti, nici cele duhovniceşti nu le au toţi la fel. Unora li se potriveşte mai mult cântarea repede, altora cea mai domoală. Cei dintâi se apără de robire, ceilalţi se luptă cu lipsa de învăţătură.

61) Dacă te rogi neîntrerupt împăratului împotriva vrăjmaşilor tăi, când vor veni asupra ta, îndrăzneşte, căci nu vei obosi. Că se vor depărta de la tine degrabă. Fiindcă nu voiesc nelegiuiţii să te vadă luând cununa în lupta cu ei prin rugăciune. Pe lângă aceasta vor fugi, biruiţi de rugăciune, ca de foc.

62) Agoniseşte toată bărbăţia şi vei avea pe Dumnezeu ca învăţător al rugăciunii.

63) Nu e cu putinţă a învăţa să vezi prin cuvânt. Ci vederea ţine de fire. Nici frumuseţea rugăciunii nu se cunoaşte prin învăţătura altuia. Căci ea are de la sine învăţător pe Dumnezeu, care învaţă pe om cunoştinţa şi dă celui ce cere rugăciunea şi binecuvântează anii celor drepţi. Amin.

(Extras din cartea: Filocalia vol. 9 - Scara dumnezeiescului urcuş - Cuvântul XXVIII - Despre fericita rugăciune, sfinţita maică a tuturor virtuţilor şi despre înfăţişarea văzută şi gândită în vremea rugăciunii)